

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Odprte strani

Berta Golob
Nobeden njive več ne zase-
je

Edvard Kardelj
Razvoj slovenskega narod-
nega vprašanja

Peter Colnar
Grenki čar demokracije

9 stran

10 stran

11 stran

12 stran

Zvezno priznanje KS Tenetiše

Kranj, 5. februarja — Občinska konferenca Socialistične zveze Kranj je iz Beograda dobila obvestilo s čestitko, da je Zvezna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije podelila plakete samoupravljanja krajevni skupnosti Tenetiše v kranjski občini. Priznanje so krajevni skupnosti podelili za dosežke pri uresničevanju srednjeročnega razvojnega programa med leti 1981 in 1985.

V tem obdobju so se v krajevni skupnosti na referendumu odločili za samoprisepek in z denarjem ter prostovoljnimi delom zgradili Dom krajevske skupnosti in v njem trgovino. Dom, v katerem je zdaj tudi bife, je zdaj tudi sicer postal središče življenja ter dela društev in organizacij. Prostori so zasedeni vsak dan. A. Ž.

Molk o lastnih problemih

Problemi, ki pretresajo jugoslovansko družbo in gospodarstvo, so nam bolj ali manj poznani. Na vseh ravneh, od delovne organizacije, samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij do občine, republike in federacije, imamo preveč administracije. Premalo delamo, nekateri dokazujejo, da ne več kot 32 ur na teden. Slabo izrabljamo stroje, precej manj kot v industrijsko razvitejših državah. Počasi obračamo družbeni denar in gradimo tudi obrate, ki od vsega začetka prinašajo le izgubo. Osebno odgovornost skrivamo za kolektivno — in tako naprej.

Le zakaj takšno besedičenje in pisanje, ko o teh problemih, če nekoliko pretiravamo, govorijo že vrabci na strehah in prvošolčki v osnovnošolskih klopek? Zato, ker imamo tudi pri nas precej takšnih »vrabcev« in »prvošolčkov«, ki na sejah, sestankih, razpravah, ki so namenjene povsem določeni delovni organizaciji ali povsem določeni občini, govorijo izključno o prevelikem številu uradnikov v Beogradu, o Fenijih in Obrovcih, o razmerah, s prstom kažejo na druge; o tem, kaj se dogaja za njihovim tovarniškim pragom, v njihovi delovni organizaciji, pa modro molčijo.

Da — verjetno majhno kranjsko podjetje ne more kaj dosti storiti za zmanjšanje administracije na zvezni ravni, zato pa lahko o njej kritično razmišlja in obračuna z njo, kolikor je mogoče, v lastni organizaciji. Tudi tovarna iz Škofje Loke ne bo rešila splošnega jugoslovanskega problema slabe izrabe delovnih strojev, zato pa lahko veliko stori za boljši izkoristek naprav v svojem okolju...

Tisti, ki vidijo razloge za takšne in podobne probleme le zunaj svoje delovne organizacije in za nameček še privolijo v sivino (nižkega) jugoslovanskega povprečja, so praviloma slabi gospodarji. Mar ni, denimo, begunjski Elan uspel prav zato, ker je pometal pred lastnim pragom in je kakovost izdelkov dvignil nad jugoslovansko povprečje.

C. Zaplotnik

Elan v Crans Montani

Kdor vlaga, dobiva

Crans Montana, 3. februarja — Elan iz Begunj je na letošnjem svetovnem prvenstvu uradni dobavitelj smuči in tudi denarni pokrovitelj prireditve, zato ima edini že v času svetovnega prvenstva pravico uporabljati znak prvenstva na vseh svojih izdelkih in na reklamnem gradivu. Na petih krajih v Crans Montani ima pravico izobesiti en večji transparent in štiri manjše ter postaviti tri reklamne table.

Elan je za dobaviteljstvo smuči in pokroviteljstvo plačal okrog 200 tisoč švicarskih frankov in tej vsoti primerne so tudi njegove pravice. Fila in Subaru, dva glavna pokrovitelja, imata večje pravice, pač glede na vložek denarja. Ker so takšna pokroviteljstva pomemben element Elanove uveljavitve, se že pogovarjajo o takšnem sodelovanju tudi na prihodnjem svetovnem prvenstvu v Vailu v Coloradu. Z Mc Cormakom iz Velike Britanije, ki v imenu organizatorjev prvenstev organizira sponzorstva, s tem razbremenjeni organizatorji in sprejme tveganje ali dobiček (ta ponavadi je), je Elan že navezal prve stike, je povedal Miran Lakota, vodja oddelka Elanove ekonomske propagande. Elan je v Crans Montani predstavil novinarjem in poslovnim sodelavcem nove smuči Elan compreks, ki so jih testirali dve leti, med njimi tudi Stenmark in Križaj. Smučka, tako tekmovalna kot rekreacijska, je lažja, lažje vodljiva, bolj disciplinirana in manj občutljiva za tresljaje. Na predstavitvi sta bila tudi Ingen:ar Stenmark in njegov trener Herman Nogler. Elan pa ima svoj paviljon tudi v dvorani drsališča, kjer se predstavljajo najbolj znani proizvajalci smučarske opreme. Elanova želja je večja uveljavitev tudi v Švici, saj je sedanja prodaja smuči v tej državi preskromna. Elan je že član švicarskega smučarskega sklada.

J. Košnjek

Smučarski tekači in sankalci za državne naslove

Kranj, Dolenja vas, 12. februarja — Športni društvi, tekaška sekcija Kokrice in športno društvo Iskra iz Železnikov, bosta v soboto in nedeljo organizirali državno prvenstvo v smučarskih tekih za starejše in mlajše pionirje ter državno prvenstvo v sankanju na naravnih progah za vse kategorije, od pionirjev do starejših članov.

Na Kokrici 260 tekmovalk in tekmovalcev že trenira na novih progah. Drevo ob 18. uri bo slovenska otvoritev, prvenstvo bo odprl predsednik kranjske občine Ivan Torkar. Jutri ob 9. uri bo start posamičnih tekov za starejše pionirke in pionirje na 5 km, mlajši pionirji in pionirke pa bodo imeli 3 km dolgo smučino. V nedeljo ob 9. uri bo start štafet za starejše pionirje na 3 krat 5 km in nato še mlajših pionirjev na 3 krat 3 km.

V Dolenji vasi že trenirajo sankalci iz Bosne in Hercegovine in iz Slovenije. Prvenstvo na naravnih sankalških progah se začne v soboto ob 8. uri. Na sporedu bosta dve vožnji. V nedeljo ob 8. uri bo start voženj enosedov in dvosedov. Prepričani smo, da bosta obe športni društvi dobra organizatorja. D. H.

Ob koncu februarja 500 metrov vrtine — Gradnja karavanskega predora poteka po načrtih. Zdaj nimajo več toliko problemov, saj so v skalnati hribini. Še vedno pa je kar precej vode, vendar kljub temu napredujejo po šest metrov na dan. Do zdaj so delavci Slovenija ceste in Pollensky — Zöllnerja izkopali že 404 metre predora, predvidoma ob koncu februarja jih bodo že približno 500 metrov. — Foto: F. Perdan

Kranj, Jesenice — Sinoči so v Gledališču Tone Čufar na Jesenicah podelili letošnje gorenjske Prešernove nagrade. Prejeli so jih: Slava Marošević, Berta Golob, Alenka Kham-Pičman, Miha Dalla Valle, Klemen Ramovš in Franc Štukej. Slovesnost je bila tudi v Kranju, kjer so podelili velike in male Prešernove plakete. Na sliki: Alojz Žibert prejema veliko Prešernovo plaketo iz rok predsednika kranjske kulturne skupnosti Andreja Bitenca. — L. M. — Foto: F. Perdan

MATEJA SVET SREBRNA

Crans Montana, 5. februarja — Vreni Schneider, Mateja Svet, Maria Walliser, tak je vrstni red četrtkovskega ženskega veleslalomca za svetovno prvenstvo.

Naša Mateja Svet je tudi v drugem nastopu na svetovnem prvenstvu dokazala, da je odlična smučarka. Bronasti kolajni v superveleslalomu je dodala še srebrno v veleslalomu.

D. H.

Po Prešernovih stopinjah

Danes ob 10. uri bo v renesančni dvorani Mestne hiše v Kranju srečanje s Črtomirjem Zorcem ob izidu njegove knjige Po Prešernovih stopinjah

Jesen je minilo 40 let, kar je izšla prva številka Gorenjskega glasa in tedaj bo praznovan visok življenjski jubilej — 80-letnico rojstva Črtomirja Zorca. Ker bo naš jubilej vanj tudi 40-letni jubilej njegovega sodelovanja z nami, saj nam je pomagal pri prvih korakih in nam ostal zvest vsa štiri desetletja, smo se mu skušali ob letosnjem kulturnem prazniku skromno oddolžiti. Založili smo in izdali v drobni knjižici del njegovih zapisov o Prešernu.

Za vse, ki bi se radi spoznali z avtorjem, smo skupaj z kranjsko Osrednjo knjižnico pripravili danes ob 10. uri srečanje z njim. Spregovoril bo o Prešernovih stopinjah v mestu, predvsem pa o dolgu, ki ga imamo Kranjčani do velikega pesnika. Velja mu prisluhniti.

L. Bogataj

Odprte strani

Urednikova beseda

Za iztočnico glavne teme Odprtih strani nam je služilo pismo koroškega rojaka, ki so ga pred nedavnim prebrali na ljubljanskem radiu. Glasilo se je približno takole! V Sloveniji ste z velikim navdušenjem poročali in pisali o slovenski zaprisegi poslanca zelenih, našega rojaka Karla Smolleta, v dunajskem parlamentu. Poudarjali ste, da se po 70 letih slovenščina spet sliši v dunajskem parlamentu. Sprašujem, ob vsem tem navdušenju, kdaj se bo slišala v jugoslovanskem.

Kakšen je torej odnos do materinščine v Sloveniji? Ali se dovolj trudimo, da bi se je v mladosti dobro naučili? Kako se sporazumevamo med seboj? Kakšen jezik slišimo in beremo? Pa tudi o tem smo želeli pisati, kako je z enakopravnostjo jezikov v organih federacije.

Na kratko: želeli smo spodbuditi razmišljanje o slovenščini v šolah, na ulici, v javnosti, v skupščini. Pisali smo številnim uglednim javnim in kulturnim delavcem, vendar je bil odziv pičel.

V drugi številki Odprtih strani se spominjamo še 77-letnice rojstva Edvarda Kardelja in objavljamo njegov predgovor k prvi izdaji knjige Razvoj slovenskega narodnega vprašanja. Zadnja stran pa je namenjena odmevom. Napisali oziroma narisali so jih Peter Colnar, Stane Boštjančič in Branko Sosič.

LEOPOLDINA BOGATAJ

DR. BREDA POGORELEC

Prazne fraze nimajo učinka in jim nihče več ne verjame

DR. MATJAŽ KMECL

To so vprašanja, s katerimi se ubadajo vse federativne večjezične države

STANE BOŠTJANČIČ

Pogled iz žabje perspektive

PETER COLNAR

Grenki čar demokracije

EDVARD KARDELJ

Razvoj slovenskega narodnega vprašanja
(predgovor h knjigi, ki je izšla leta 1938)

Nobeden njive več ne zaseje

Za govorno razvitim človekom je jezik neločljivo povezan. Pregovor sicer pravi, da je molk zlato, a za izražanje odnosov med ljudmi imamo na voljo predvsem jezik.

Kako ravnamo s to občo, vsečloveško, in ožjo, nacionalno vrednoto? Sodeč po nekaterih znamenjih, se jezika kot vrednote premalo zavedamo.

Za govorno razvitim človekom je jezik neločljivo povezan. Pregovor sicer pravi, da je molk zlato, a za izražanje odnosov med ljudmi imamo na voljo predvsem jezik.

Kako ravnamo s to občo, vsečloveško, in ožjo, nacionalno vrednoto? Sodeč po nekaterih znamenjih, se jezika

kot vrednote premalo zavedamo.

Kdor misli, da se jezikovna vzgoja začne v tej ali oni šoli, se moti približno tako, kot če bi menil, da se plavanja najlaže naučimo tedaj, ko se že potapljam. Temeljni vir jezikovne vzgoje je namreč družina. Vsak otrok tedaj v

šolo izrazno oblikovan, razlika pa je v stopnji te oblikovanosti.

Družinska govorna in jezikovna vzgoja sta odločilen dejavnik za navezovanje in razumevanje odnosov med ljudmi. Izrazna in vplivna skema vloga jezika sta zelo pomembna oblikovalca sporo-

čanskih stikov. Na videz zanemarljive družinske ogovorne navade vplivajo na oblikovanje otrokove osebnosti. Ni vseeno, ali kličejo starši svoje otroke po imenu ali imajo zanje izraze, kot sta mule in pankrt. Prav tako ni vseeno, ali rečejo otroci staršem oče, očka, mama... ali fort, mat, ta star ipd. Kulturna raven ogovarjanja, poimenovanja, pozdravljanja, naslavljanja, izražanja odnosov z zahtevami, prepovedmi, prošnjami, priporočili, željami se zmeraj izrazi v jeziku. Banalno poulični način sporazumevanja, podkrepljen z izrazno robotstvom, je najbrž sporočanje dejstvo v vseh jezikih sveta, toda povsod in zmeraj tudi izraz nizke kulturne ravni. Žal se čedalje opazneje pomikamo prav na to raven, od koder ni daleč do grobega besednega nasilja. Slednje sproži tudi druge oblike nasilja in hočeš-nočeš moramo ponovno ome-

nuti jezikovno-kulturne navade v družini kot prvo klico za razvijanje medčloveških odnosov v tako ali drugačno smer. Upoštevanja vredna je navada, da so še ne tako dolgo tega ljudje svoje spore zglajevali z reklom: mir besedi. Dobro bi bilo oživiti tudi ta kulturnozgodovinski spomin.

Jezikovna vzgoja je ena od temeljnih nalog šole, pravzaprav pa že družbene predšolske vzgoje. Toda vsa prizadevanja vzgojno-izobraževalnih ustanov nimajo pravega haska, če mlad človek ustreznega odnosa do jezika ne pridobi doma, kjer preživi večino dneva, ali pa če namjenja družbeno okolje jezikovnim vprašanjem le kampanjsko in deklarativno skrb. Kako bo kdorkoli od nas izostril uho za izrazno jasnost, če melječa kmet in inženir agronomije isto jezikovno žlobodro? Nobeden

njive več ne zaseje. Oba pristopata k izvajanju zasejanja kmetijskih površin! Pisatelj Beno Zupančič je ob neki priložnosti dejal, da sploh ne poznamo več stola, ampak samo še problem stola. Podivjano razraščanje praznega besedišča in goščava nerazvozljivih pomenov zapleta gore delegatskih gradiv do popolne nerazumljivosti.

Zakaj in čemu? Odgovor na prvo vprašanje je jasen. Kaj pa na drugo? Menda ni namen v tem, da bi se samoupravljalec v samoupravljanju čim teže znašel?

Jezikovna vprašanja so na srečo v vseh časih občutljiv živec narodovega življenja. Brž ko se jih začnemo spet temeljiteje zavedati, se začne prebujati občutek za odgovornost. Tudi na tem področju naj nam ostane Prešernovo upanje, da vremena Kranjcem bodo se zjasnila.

IZBRALI SO ZA VAS

MERKUR KRANJ

V MERKURJEVI prodajalni v Radovljici na Kranjski cesti 2 imajo poleg dobre izbire gospodinjskih aparatov, celotne opreme za kuhinje, velike izbire svetilk in dobre oskrbe z avtomobilskimi deli na zalogi še dobro izbiro mopedov TOMOS po lanski ceni.

Svet osnovne šole heroja Grajzerja Tržič razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z zakonom o združenem delu, pogoje iz zakona o osnovni šoli, določila 57. člena družbenega dogovora o kadrovske politiki občine Tržič ter imeti:

- višjo ali visoko izobrazbo pedagoške smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu po opravljenem strokovnem izpitu.

Kandidat za razpisana dela in naloge bo izbran za 4 leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite do 18. februarja 1987 svetu osnovne šole heroja Grajzerja Tržič z oznako »za razpisno komisijo«. Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 8 dneh po izbiri.

CARIGRAD/ISTANBUL, direktni polet iz Ljubljane od 19.3. naprej, cena od 69.700 din
EUROSHOP, mednarodni sejem trgovine in marketinga, Düsseldorf, odhod 23.2., letalo
IHM, mednarodni obrtni sejem, München, odhod 13.3.
DUNAJ—BRATISLAVA, 3 dni, odhod 6.3. (za skupine)
PRAGA, v marcu in aprilu (za skupine)
 Informacije in prijave v Alpetourovih turističnih poslovalnicah v Ljubljani (211-118), Kranj (21-022) in Skofji Loki (60-960).

40% SEZONSKO ZNIŽANJE

vseh zimskošportnih artiklov od 9. do 21. februarja

Razpisna komisija na podlagi 14. in 15. člena pravilnika o delovnih razmerjih in 14. člena statuta DO Gidor Gorenja vas objavlja naslednja prosta dela in naloge:

VODJE TEHNIČNEGA SEKTORJA

Pogoji: končana višja ali srednja izobrazba strojne smeri, 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj v strojni stroki, da ima organizacijske sposobnosti.

Dela in naloge razpisujemo za 4 leta. Rok za prijavo je 15 dni od dneva razpisa. Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Gidor, Gorenja vas, za razpisno komisijo. O izidu izbire bodo obveščeni v 15 dneh po končanem razpisu.

MERCATOR — KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE

n. sol. o., KRANJ, JLA 2

oglašča prosta dela in naloge

za TOZD KMETIJSTVO KRANJ

1. DIPLOMIRANEGA KMETIJSKEGA INŽENIRJA ŽIVINOREJSKE SMERI

za vodenje živinorejske tehnologije v obratu Hrastje

Posebni pogoji: 2 leti delovnih izkušenj, lahko tudi pripravnik

2. KMETIJSKEGA TEHNIKA ali KMETIJA

za delo v živinoreji v obratu Sorško polje

Posebni pogoji: 6 mesecev delovnih izkušenj, lahko tudi pripravnik

3. KMETIJSKEGA MEHANIZATORJA ali KLJUČAVNIČARJA

za vzdrževalna dela pri kmetijski mehanizaciji v obratu Hrastje

Posebni pogoji: 1 leto delovnih izkušenj

4. GOZDARJA za pridobivanje lesa in strojno spravilo

Posebni pogoji: 6 mesecev delovnih izkušenj

za TOZD Tovarna olja OLJARICA BRITOF

5. ŽIVILSKEGA, STROJNEGA, KEMIJSKEGA ali ELEKTROTEHNIKA

za izmensko vodenje dela v rafineriji

Posebni pogoji: 1 leto delovnih izkušenj, delo je triizmensko

za TOZD AGROMEHANIKA KRANJ

6. EKONOMISTE — PRIPRAVNIKE (VI. stopnja)

za usposabljanje v računovodstvu in komerciali TOZD

Posebni pogoji: znanje dveh tujih jezikov

7. AVTOLIČARJA za ličenje kmetijske mehanizacije

Posebni pogoji: 6 mesecev delovnih izkušenj na teh delih

Za objavljena dela in naloge zahtevamo eno do dvomesečno poizkusno delo. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema M—KŽK Gorenjske, Kranj, JLA 2, Splošno kadrovske sektor, v 8 dneh po objavi.

OSNOVNA ŠOLA F. S. FINŽGARJA

LESCE p.o.

Svet osnovne šole razpisuje licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

- klavir J. Heitzman — dunajska mehanika, starejši letnik izklicna cena 150.000 din
- centralna ura solaris — Udine z več semaforji — primerna za manjše obrate, delavnice ali šole izklicna cena 260.000 din
- ojačevalna naprava — ozvočenje ISKRA, tip EO-1204 izklicna cena 100.000din
- telefonska garnitura IKTA 30-2, in 5 telefonskih aparatov izklicna cena 50.000 din

Našteta osnovna sredstva so uporabna. Prometni davek od prodanega blaga plača kupec. Ogleđ licitiranega blaga je možen 9. do 10. februarja 1987 od 8. do 12. ure. Ponudbe oddajte pišno v zaprti kuverti z oznako »ZA LICITACIJO« do 10. februarja ali osebno 11. februarja do 12. ure na naslov: Osnovna šola F. S. FINŽGARJA Lesce, Begunjska 7, 64248 Lesce. Rezultati ponudb bodo znani 11. februarja 1987 do 13. ure. Prodano blago je kupec dolžan odpeljati v 8 dneh.

SOZD Alpetour Škofja Loka objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja prosta dela in naloge v

DO TURISTIČNI AGENCIJI ŠKOFJA LOKA VODJE TURISTIČNE POSLOVALNICE II. na Bledu

Pogoji: srednja izobrazba komercialne, hotelske ali delovodske smeri, poklicna šola ustrezne smeri, 3 leta delovnih izkušenj v turizmu, aktivno znanje dveh tujih jezikov (nemški, angleški)

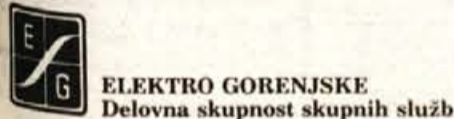
Poskusno delo traja 2 meseca.

TOZD MEHANIČNE DELAVNICE ŠKOFJA LOKA PRALCA VOZIL

Pogoji: I. st. usmerjenega izobraževanja — nekvalificiran delavec.

Poskusno delo traja 2 meseca.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovske sektor v Škofji Loki, Titov trg 4/b, 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge: V finančno—računovodski službi:

1. DELO S STROJI MDS IN TERMINALI

Pogoj: ekonomski tehnik ali nedokončana srednja šola, delovne izkušnje zaželeno

Delovno razmerje sklenemo za določen čas.

2. OBRAČUN OSEBNIH DOHODKOV

Pogoj: ekonomski tehnik, delovne izkušnje zaželeno

Delovno razmerje sklenemo za določen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Elektro Gorenjska, delovna skupnost skupnih služb, Kranj, Cesta JLA 6/III v 8 dneh po objavi.

SODIŠČE ZDRUŽENEGA DELA V KRANJU

objavlja prosta dela in naloge

STROJEPISKE

Kandidatke oziroma kandidati za sklenitev delovnega razmerja morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

končana srednja šola (V. stopnja) administrativno—tehnične smeri, eno leto delovnih izkušenj pri strojepisnem delu (neobvezen pogoj)

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas — za čas nadomeščanja začasno odsotne delavke. Pred sklenitvijo delovnega razmerja bodo kandidati opravili preizkus znanja. Prijave pošljite na naslov: Sodišče združenega dela v Kranju, Ulica Moše Pijade 2, Kranj, v 15 dneh po objavi oglasa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljenem preizkusu.

IZBRALI SO ZA VAS

V blagovnici FUŽINAR na Jesenicah imajo akcijsko prodajo orodja UNIOR. Orodje lahko kupite na tri mesečne obroke. Na primer: komplet 49 kosov orodja stane 56.635 din, garnitura nasadnih ključev (gedore) od 10 do 32 pa stane 42.934 din.

